

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenska študijska Agencija
za visoko šolstvo

Naložba v vašo prihodnost
OPRAVILNE DEJAVNOSTI FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

EVALVACIJSKO POROČILO O PODALJŠANJU AKREDITACIJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj: Univerza v Mariboru, Slomškov trg 15, 2000 Maribor
Predlagatelj: Filozofska fakulteta, Koroška cesta 160, 2000 Maribor
Vrsta in ime študijskega programa: univerzitetni študijski program *Prevodoslovne študije – nemščina*

Datum obiska: 12. in 13. 3. 2015

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je 18. 12. 2014 imenoval skupino strokovnjakov za pripravo evalvacijskega poročila v postopku podaljšanja akreditacije v sestavi:

Predsednica Dr. Nike Kocijančič Pokorn, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Članica Dr. Andreja Žele Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Članica Dr. Zrinjka Glovacki-Bernardi, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Član Nejc Iljevec, študent

Predstavnica NAKVIS-a je bila: Anita Kajtezović.

Podpis predsednice skupine strokovnjakov: _____

Datum oddaje skupnega poročila agenciji: 6. 7. 2015

Opombe agencije:

n.a.k.v.i.s.

Nacionalni center za kakovost visokega šolstva

s.q.a.a

European Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERAČNI PROGRAM IZSOLANJE IN INOVACIJA
Evropski sklad

UVOD

Skupina strokovnjakov je celotno gradivo za vlogo prejela 2. 1. 2015, sklep o imenovanju pa 18. 12. 2014. Obisk zavoda Filozofske fakultete Univerze v Mariboru je bil opravljen 12. in 13. 3. 2015 in je potekal po urniku, ki je bil usklajen z vodstvom visokošolskega zavoda.

Skupina strokovnjakov je z elektronsko komunikacijo in pripravljanim sestankom, ki je potekal 11. 3. 2015, vsebinsko uskladila priprave na obisk in kasneje pripravila skupno poročilo o zunanji evalvaciji.

Predstavitve poteka presoje in deležnikov, ki so sodelovali v razgovorih:

Pri razgovorih so sodelovali:

- vodstvo visokošolskega zavoda (dekan, predsednik upravnega odbora, prodekani in predstojnik oddelka, koordinator študijskega programa),
- člani komisije za kakovost in komisije za raziskovalno delo,
- visokošolski učitelji in sodelavci,
- predstavniki študentov, člani študentskega sveta, študenti tutorji,
- študenti,
- diplomanti,
- strokovni sodelavci,
- predstavniki delodajalcev.

Skupini strokovnjakov so bili zagotovljeni zelo dobri pogoji za delo. Omogočen ji je bil vpogled v ključne dejavnosti zavoda. Organiziran in izveden je bil obisk knjižnice, prostorov, v katerih se izvaja pouk, in drugih prostorov, kjer se izvaja znanstveno-raziskovalna dejavnost.

Med obiskom je bil skupini strokovnjakov omogočen tudi vpogled v naslednje dokumente, ki niso bili sestavni del gradiva:

1. Seznam pedagoške obremenjenosti visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev
2. Seznam slovarjev, nameščenih na računalniško omrežje UM FF
3. Seznam informacijskih virov in njihovo število po posamezni bazi

Skupina strokovnjakov je prejela odgovore in odzive predlagateljice na prvi osnutek poročila po elektronski pošti 5. 6. 2015 in sestavila končno poročilo na osnovi posredovanega gradiva.

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za izvedbo evropskega študijskega programa

S.Q.A.A

European Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DEJNO FINANCIJA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad

1. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA IZOBRAŽEVANJA

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Filozofska fakulteta UM želi podaljšati akreditacijo treh programov (univerzitetnih študijskih programov *Prevodoslovne študije – nemščina*, *Prevodoslovne študije – angleščina* in *Prevodoslovne študije – madžarščina*), ki so si zelo sorodni. Vse spremembe na teh programih, ki so jih vpeljali na zavodu od prve akreditacije programov, so bile vpeljane za vse tri programe, tako da je tudi poročilo skupine evalvatorjev za vse tri programe v mnogih točkah identično.

Pri pregledu dokumentacije je bilo ugotovljeno, da je zavod pri vnosu podatkov zamenjeval dokumentacijo, ki jo je predložil ob prvi akreditaciji programa, in sicer je zamenjal enega izmed programov, ki ga je izvorno predložil za ugotavljanje mednarodne primerljivosti programa: program univerze v Gradcu je zamenjal s programom univerze v Innsbrucku. Čeprav se pri ponovni akreditaciji ne presoja ponovno tega dela dokumentacije, vseeno omenjamo to spremembo, ker je bila po vsej verjetnosti izvedena zato, da bi se podkrepila argumentacija zamenjave imena programa: izvorno predstavljeni program univerze v Gradcu namreč ohranja ime »BA Transkulturelle Kommunikation«, torej »Diplomski program Medkulturno sporočanje«.

Skupina evalvatorjev je na osnovi poslane dokumentacije in obiska zavoda ugotovila, da je zavod univerzitetni študijski program *Prevodoslovne študije – nemščina* od prve akreditacije večkrat spreminjal. Skupini evalvatorjev je bila poslana dokumentacija, iz katere je bilo razvidno, da je zavod spreminjal število kontaktnih ur pri posameznih predmetih, kar ni vplivalo na pridobitev prvotno opredeljenih ciljev in kompetenc. Iz pogovorov na obisku zavoda in iz dokumentacije pa je razvidno, da je zavod vpeljal še dodatne spremembe, in sicer je:

- a) spremenil ime programa.
- b) spremenil naslov, ki ga pridobijo diplomanti na programu

Program se je namreč prvotno imenoval »Medjezikovne študije – nemščina«, od leta 2014 naprej pa se imenuje »Prevodoslovne študije – nemščina«. Posledično se je spremenil tudi strokovni naslov, ki ga pridobijo diplomanti, in sicer se sedaj glasi »Diplomirani prevodoslovec – nemščina (UN), diplom. prevod. – nem. (UN) oz. Diplomirana prevodoslovka – nemščina (UN), diplom. prevod. – nem. (UN)«.

Izvajalci¹ obveznih in izbirnih predmetov imajo vsi ustrezno habilitacijo, vendar večina izmed njih izvaja večje število kontaktnih ur, kot je to predvideno z zakonodajo (podrobneje glej spodaj pri točki Kadri). Urniki so usklajeni in omogočajo študentom dejavno sodelovanje pri pouku.

Zavod ima vzpostavljen sistem ugotavljanja ustreznosti obremenitev študentov po ECTS. Glede na ugotovitve, pridobljene prek anketiranja študentov, zavod spreminja dodeljene ECTS kreditne točke pri posameznem predmetu, če je ugotovljeno, da določen predmet ni pravilno ovrednoten.

Pri pregledu dokumentacije (*Predlog za akreditacijo*, str. 91) je bilo tudi ugotovljeno, da se izbirni seminarji v celoti izvajajo le, če izbirni predmet izbere najmanj 11 študentov; v

¹ Moške oblike samostalnikov so v tem dokumentu uporabljene v generičnem smislu kot oblike nezaznamovanega slovničnega spola.

n.a.k.v.i.s

Nacionalni agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

S.Q.A.A

Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPRAVAJEDINOFINANCIJA EVROPSKAINIŠIA
Evropski socialni sklad

primeru, da je posamezni predmet izbralo od 1 do 6 študentov, izvajajo v obsegu ene tretjine kontaktnih ur, določenih v akreditiranem programu.

Na podagi vložene dokumentacije (*Predlog za akreditacijo*, str. 89-91) je bilo ugotovljeno, da morajo študentje v tretjem letniku v 6. semestru izbrati dva izbirna predmeta, vsak je ovrednoten s 3 KT. Obenem pa v predmetniku zavod določa, da: »Študentje izmed ponujenih izbirnih predmetov izberejo najmanj dva jezikoslovno/prevodoslovna izbirna predmeta.« Med naštetimi izbirnimi predmeti na str. 90 pa sta le dva predmeta (Uvod v terminološko delo in Uvod v znanstveno pisanje) označena kot jezikoslovno/prevodoslovna izbirna predmeta, vsak izmed njiju je ovrednoten s 3 KT.

V programu je v 3. letniku v 5. semestru predmet »Uvod v simultano in konsekutivno tolmačenje – nemščina«. Učni načrt tega predmeta navaja pri vsebini predmeta naslednje:

- Simultano tolmačenje: predstavitev osnovnih tehnik.
- Kabine za simultano tolmačenje: predstavitev dela v kabinah za simultano tolmačenje.
- Tolmačenje: konsekutivno in simultano tolmačenje manj zahtevnih besedil v iz nemščine v slovenščino ter obratno.

Med cilji je navedeno naslednje: »Cilj tega predmeta je dati znanje o osnovah konsekutivnega, **simultanega** in šepetanege tolmačenja, seznaniti študente s tehniko zapisovanja, vzpodbuditi sposobnosti slušnega razumevanja, pomnjenja in retoričnih kompetenc, **dati znanje** za konsekutivno, **simultano** in šepetano **tolmačenje** manj zahtevnih besedil, npr. krajših pozdravnih nagovorov, poslovnih pogovorov, poslovnih pogajanj, delavnice ipd., **seznaniti študente z delom v kabini za simultano tolmačenje** in zahtevami, ki jih morajo izpolnjevati na trgu.«

Pri predvidenih študijskih rezultatih pa je navedeno naslednje:

»Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- povzemati besedila,
- konsekutivno, simultano in šepetano tolmačiti manj zahtevna besedila,
- uporabljati tehniko zapisovanja pri konsekutivnem tolmačenju,
- **delati v kabini za simultano tolmačenje.**«

Simultano tolmačenje pomeni tolmačenje v kabinah za tolmačenje. Iz dokumentacije in pogovorov z različnimi deležniki (učitelji in študenti) je bilo ugotovljeno, da zavod **nima nobene delujoče kabine za tolmačenje**. Študentje so tudi v pogovoru s skupino evalvatorjev potrdili, da se niso usposabljali v kabinah na drugih lokacijah. Zavod v odzivu na prvo verzijo poročila evalvatorjev navaja, da se je zgledoval po programu, ki se izvaja v Gradcu, in navaja, da je ta program mednarodno akreditiran in vključen v mrežo EMT. Ta trditev ne drži: od avstrijskih inštitucij je v mrežo EMT vključen le program z Dunaja. Obenem pa ima graški inštitut več deset delujočih kabin za tolmačenje.

Zavod je v študijskih letih 2013 in 2014 razpisal izredni študij, vendar se je vsako leto vpisal le en študent. Na razgovorih s študenti ni bilo izrednih študentov, tako da nismo mogli preveriti, ali zavod izvaja izredni študij v predvidenem obsegu.

• Analiza ugotovitev

Ker je vloga evalvatorjev pri reakreditaciji programa predvsem to, da preverijo, ali evidentirane spremembe programa še omogočajo pridobitev prvotno opredeljenih ciljev in kompetenc, se je skupina evalvatorjev še posebej pozorno posvetila vprašanju upravičenosti spremembe imena programa.

Zavod je zamenjal poimenovanje »Medjezikovne študije« s poimenovanjem »Prevodoslovne študije«. Izraz »prevodoslovje« zaznamuje znanstveno vedo, ki ima teoretično, uporabno in opisno vejo in ki se znanstvenoraziskovalno ukvarja s proučevanjem prevoda, prevajanja in

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Provisional Board, Assessment Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost

OPTIMALNO DIDAKTIČNO FINANCIJNO POMOČ
ČLANSKI PRAVILNIK

tolmačenja, zato se je to poimenovanje v slovenskem akademskem prostoru že uporabilo za naziv doktorskega študija »Prevodoslovje«. Študnje na programu *Prevodoslovne študije – nemščina*:

- a) pridobijo le uvodna znanja s področja prevodoslovja,
- b) se ne usposobijo za znanstveno udejstvovanje na področju, saj ne izdelajo niti enega obveznega prevodoslovnega besedila (npr. diplomske naloge) – študentje v okviru študija izoblikujejo le prevodoslovno seminarsko nalogo,
- c) med 27 predmetnospecifičnimi kompetencami v programu, ki naj bi jih pridobil študent po uspešno zaključenem študiju, sega samo ena kompetenca na področje prevodoslovja, ostale pa se vežejo na jezikovna, medkulturna in medjezikovna znanja,
- d) pri pregledu predmetov in na osnovi določitev prijavitelja samega, ki je dostopna v dokumentaciji na str. 92, ugotavljamo, da manj kot ena tretjina (30 %) predmetov pokriva prevajalski steber, kar pomeni, da je prevodoslovni steber, ki v tej razdelitvi sploh ne figurira, še toliko manjši.

(Zavod v odzivu na prvo verzijo poročila sicer navaja, da bi morali med prevodoslovne vsebine šteti tudi vse vsebine izbirnih predmetov, vendar ti izbirni predmeti, kot so npr. Interpretacija angleških literarnih besedil, Pomen in značilnosti literarne kritike, Osnove akcijskega raziskovanja, Retorika in javno nastopanje v angleščini itd., ne spadajo na področje prevodoslovja.)

V luči tega evalvatorji menimo, da je preimovanje dodiplomskega programa neustrezno, saj ne ustreza kompetencam, ki jih študentje pridobijo na programu.

Na podagi vložene dokumentacije (str. 89-91) je bilo ugotovljeno, da v tretjem letniku študentje v resnici nimajo izbire, temveč da morajo izbrati že v naprej določene predmete. To pomeni, da v resnici izbirajo le pri enem izbirnem predmetu v 5. semestru, medtem ko v 6. semestru izbirnosti ni (študentje morajo izbrati 2 predmeta in ta dva sta vnaprej določena). Izbirnost na programu je tako zagotovljena le za 3 KT, kar je pod določenim minimumom izbirnih vsebin, ki morajo obsegati vsaj 10 % programa (gl. člen 6 *Meril za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS*), ki v tem primeru znaša 9 KT.

Študentje pri predmetu »Uvod v simultano in konsekutivno tolmačenje – nemščina« ne pridobijo predmetno-specifičnih kompetenc, saj nimajo možnosti usposabljanja v kabinah za tolmačenje.

Prednosti

Glede na opravljene pogovore z različnimi deležniki je bilo ugotovljeno, da učitelji izvajajo program z veliko zavzetostjo, kar opazijo tudi študenti, ki so nad programom, vsebinami in izvajanjem posameznih predmetov zelo navdušeni. Po študentskih pričevanjih in pričevanjih diplomantov so bila njihova pričakovanja v celoti izpolnjena.

Priložnosti za izboljšanje

Zavodu predlagamo, da ohrani prvotno poimenovanje programa oz. premisli o preimenovanju programa, in program poimenuje z uporabo izpeljank poimenovanj naslednjih področij: medkulturnost, uporabno jezikoslovje ali prevajanje, saj bo tako bolj ustrezalo dejanskim kompetencam, ki jih pridobijo študentje na programu.

Zagotoviti je potrebno pridobivanje predmetno-specifičnih kompetenc pri vseh predmetih, tudi pri predmetu »Uvod v simultano in konsekutivno tolmačenje – nemščina«. Če zavod ne more zagotoviti popravila obstoječih kabin za tolmačenje oz. ne more kupiti novih kabin, naj spremeni učni načrt predmeta tako, da bo ustrezal kompetencam, ki jih študentje pri tem predmetu dejansko pridobijo.

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost visokega šolstva

s.q.a.a

Stručni Sveti Akademije Agenciji
za kakovost visokega šolstva

Naložba v vašo prihodnost

OPRTIČIJE DOLGOROČNE FINANCIJE IN INOVACIJSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Neskladnosti

Dokumentacijo v točkah C.2.14-18 je treba uskladiti z materiali, ki so sestavljali izvorno dokumentacijo za akreditacijo programa: to pomeni, da je potrebno v razdelku »mednarodna primerjava« zamenjati priloženi program iz Univerze v Innsbrucku s programom Univerze v Gradcu in ustrezno popraviti obrazložitve.

Okrajšava strokovnega naslova ni v skladu s 14. členom Zakon o strokovnih in znanstvenih naslovih (ZSZN-1): »diplom. prevod. – angl. (UN)«. Namesto »diplom.« se uporablja »dipl.«. Zavod nas je po obisku obvestil, da ureja to neskladje in da do sedaj še niso podelili nobene listine, na kateri bi bila navedena napačna okrajšava.

Na osnovi dokumentacije je bilo ugotovljeno, da se izbirni seminarji v primeru, da je posamezni predmet izbralo manj kot 11 študentov, ne izvaja v celoti, in da se v primeru, da je posamezni seminar izbralo od 1 do 6 študentov, seminar izvaja v obsegu ene tretjine kontaktnih ur, določenih v akreditiranem programu. Izvedba posameznih predmetov mora biti v skladu z akreditiranim programom, ne glede na število študentov, ki izberejo posamezni predmet.

Zagotoviti je potrebno izbirnost za dodatnih 6 KT, saj trenutno program ne ponuja izbirnosti, ki jo določa 6. člen *Meril za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS*.

n.a.k.v.i.s

Nacionalni inštitut za raziskave in študije
za akademski inštitut Prevalje

s.q.a.a

Slovenski študijski inštitut
za akademski inštitut Prevalje

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKI PROGRAMI EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

2. VPETOST V OKOLJE

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Iz priložene dokumentacije je razvidno, da Filozofska fakulteta in Univerza v Mariboru posvečata veliko pozornosti sodelovanju s podjetji in organizacijami v regiji. Ti stiki so razvidni prek delovanja Kariernega centra Filozofske fakultete UM.

Zavod po prvi stopnji ne spremlja zaposljivosti in zaposlenosti svojih diplomantov na presojanem programu, saj večina študentov nadaljuje študij na drugi stopnji.

Glede podatkov o vpisu smo se evalvatorji naslonili na podatke, navedeni na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Ti podatki kažejo, da zavod z leti usklajuje vpis s potrebami diplomantov. Iz podatkov Zavoda RS za zaposlovanje je razvidno, da se število brezposelnih diplomantov tovrstnih študijev veča, zato je smotrno, da zavod iz leta v leto zmanjšuje število vpisanih mest na presojanih programih.

Pri pregledu vpetosti v okolje univerzitetnega študijskega programa *Prevodoslovne študije – nemščina* ugotovljamo sicer načelno zavezanost k sodelovanju z okoljem, vendar ta na dodiplomski stopnji študija ni tako izrazita. Študijski program namreč ne vsebuje obveznega praktičnega usposabljanja. Ker je to vpeljeno na drugi stopnji študija, je tam tudi sodelovanje s potencialnimi delodajalci intenzivnejše in vpetost v okolje boljša.

- **Analiza ugotovitev**

Glede na posredovane podatke se zdi (točnih podatkov dokumentacija ne navaja), da se velika večina diplomantov vpiše na drugo stopnjo, in sicer na magistrski študij Prevajanje. Podatkov o zaposlitvi tistih, ki se ne vpišejo na drugo stopnjo, priložena dokumentacija ne podaja. Navedeno je sicer, npr. na str. 8 (*Predlog za akreditacijo*), da se delež diplomantov zaposli v evropskih inštitucijah, vendar pa dokumentacija ne podaja nobenih podatkov, koliko diplomantov z nazivom diplomant medjezikovnih študij je dejansko našlo zaposlitev v kateri izmed evropskih inštitucij.

Iz vloge in iz dodatnih vprašanj tudi nismo mogli razbrati, koliko študentov je dejansko diplomiralo na programu, ki je v procesu reakreditacije; zavod namreč navaja le delež diplomantov v procentih, ne podaja pa števila vpisanih študentov v posamezni generaciji.

Zavod opravlja letne analize zaposljivosti svojih diplomantov, vendar le na ravni univerze, medtem ko za posamične programe nima izdelane metodologije.

Prednosti: Zavod je naredil prve korake v smeri sistematične sledljivosti diplomantov, in sicer na nivoju celotnega zavoda. Iz evalvacijskih poročil je očitno, da so narejeni napori, da bi se odziv diplomantov in njihovo vrednotenje programa odražalo tudi v nadaljnjih spremembah učnih načrtov.

Priložnosti za izboljšanje: Glede na transparentnost podatkov bi bilo dobro vzpostaviti sistem sledenja diplomantov in analize zaposlitvenih možnosti diplomantov po posameznih programih in ne zgolj za celotno fakulteto oz. univerzo. Pri navajanju zaposlitvenih možnosti in podatkov, pridobljenih z Zavoda RS za zaposlovanje, bi moral zavod navajati le podatke

n·a·k·v·i·s

Narodna agencija Republike Slovenije
za raziskovalno in inovativno dejavnost

s·q·a·a

Diploma Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKI PROGRAM FINANČNA EVROPSKA UNIJA
Izpopolnjevanje znanja

za diplomante na programih, ki jih izvajajo. Priporočljivo bi bilo tudi, če bi poskrbeli za delovanje kluba alumnov, in sicer po posameznih programih in ne zgolj za celotno fakulteto.

Morebitne neskladnosti: Na podlagi dokumentacije in obiska neskladnosti nismo zaznali.

3. DELOVANJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo in analiza ugotovitev**

V skladu s 24. členom *Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov* in glede na dejstvo, da je zavod ravnokar uspešno prešal reakreditacijo in pri tem upošteval sugestije evalvatorjev, smo evalvatorji ugotovili, da zavod izpolnjuje vse zahteve glede delovanja zavoda.

- **Analiza ugotovitev**

Poslanstvo in vizija zavoda sta jasno izoblikovana in javno dostopna prek spletne strani. Notranja organiziranost zavoda je jasna, prav tako so jasne opredelitve nalog in dolžnosti vseh zaposlenih in študentov. Klasifikacija delovanja po ISCED, KLASIUS in FRASCATI je ustrezna. Zavod navaja podatke o zadostnem številu raziskovalnih projektov, ki so povezani z znanstveno disciplino prevodoslovje. Raziskovalna dejavnost učiteljskega kadra bi sicer lahko bila bolj intenzivna, le dva učitelja namreč izpolnjujeta pogoje ARRS za vodjo projektov, vendar je to glede na preobremenjenost učiteljev s pedagoško dejavnostjo razumljiva.

Iz dokumentacije je razvidno, da so na Oddelku za prevodoslovje zaposlene le 3 docentke in 2 lektorici, kar pomeni, da večino programa izvajajo učitelji in visokošolski sodelavci z drugih oddelkov FF UM. Dvom o tem, da zunanji sodelavci ne bi bili zavezani programu na drugem oddelku, tako sodelavci z drugih oddelkov kot zaposleni na oddelku zavračajo. Vsi, ki sodelujejo na programu, imajo ustrezne habilitacije in ustrezajo programskim zahtevam.

Prednosti: Zavod ima jasno oblikovano poslanstvo in vizijo ter deluje transparentno.

Priložnosti za izboljšanje: Kadrovska okrepitev Oddelka za prevodoslovje bi bila v luči števila programov, ki jih Oddelk izvaja (na dodiplomski ravni izvaja tri programe), nujna. Glede na podatke iz dokumentacije je razvidno, da je zavod zaradi poostrenih varčevalnih ukrepov povečal število študentov v skupinah glede na normative, ki so bili vzpostavljeni v preteklosti s strani državnih organov. Tako je minimalno število študentov v lektorskih skupinah iz 15 študentov povečano na 20 študentov na skupino. Dobro bi bilo, če bi zavod po izhodu iz najbolj perečih finančnih težav premislil, v kolikšni meri takšno povečanje vpliva na kvaliteto pouka.

Kadrovska struktura Oddelka za prevodoslovje tudi kaže, da na Oddelku ni rednih profesorjev in le ena izredna profesorica. Zavod bi se moral zavzemati za to, da omogoči čimprejšnje napredovanje učiteljev na Oddelku, tako da bo vzpostavljena habilitacijska piramida, ki bo zagotavljala kontinuirano ustrezno kadrovsko zasedbo na programu.

Morebitne neskladnosti: Na podlagi dokumentacije in obiska neskladnosti nismo zaznali.

4. KADRI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Univerza v Mariboru ima javno objavljena *Merila za izvolitve v nazive*, ki so usklajena z *Minimalnimi standardi za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev na visokošolskih zavodih*, ki jih je sprejel NAKVIS. Merila so javno dostopna na univerzitetni spletni strani. Postopek volitev v nazive je urejen.

Na predlagateljici je dovolj visokošolskih učiteljev, da imajo oblikovan senat, v katerem so enakopravno zastopana vsa študijska področja in znanstvene discipline.

Struktura in število podpornih delavcev sta ustrezni in zagotavljata kakovostno podporo za izvajanje študijskih programov; na predlagateljici je zaposlenih več oseb, ki so odgovorne za študentske zadeve.

Dokumentacija kaže, da na programu sodeluje 26 učiteljev: 4 učiteljice so habilitirane za prevajanje oz. prevodoslovje, ostali pa slovenski jezik, madžarski jezik, nemško književnosti, madžarsko književnost, angleško in ameriško književnost, filozofijo, umetnostno zgodovino, računalništvo v izobraževanju, poljski jezik, ruski jezik, italijanski in francoski jezik. Večina zgoraj naštetih sodelavcev izvaja izbirne predmete. Od 26 učiteljev imata 2 učitelja naziv rednega profesorja, 7 izrednih profesorjev, 7 docentov in 10 lektorjev. Vsi učitelji imajo veljavne izvolitve.

Na osnovi podrobnejšega pregleda dodatne dokumentacije o pedagoških obremenitvah posameznih sodelavcev smo ugotovili, da velika večina učiteljev izvaja večje število kontaktnih ur, kot jih predvidevajo zakonsko določeni normativi (in sicer v 63. členu *Zakona o visokem šolstvu*).

- **Analiza ugotovitev**

Zaradi posebnega izračunavanja neposredne pedagoške obveznosti, ki je bilo vpeljana kot poseben varčevalni ukrep, določeni učitelji izvedejo veliko več od predvidenih 6 do 8 kontaktnih ur tedensko. Iz dokumentacije je razvidno, da na primer doc. dr. Tomaž Onič, dr. Brigita Kacjan, izr. prof. dr. Marjan Krašna izvajajo več kot 8 kontaktnih pedagoških ur tedensko. Najbolj ekstremen primer je primer red. prof. dr. Rudaš, ki izvaja 20 kontaktnih ur tedensko, plačilo, ki ga dobi, pa ne dosega obremenitve 7 kontaktnih ur tedensko. V dokumentaciji je navedeno, da na primer zgolj na študijskem programu prve stopnje *Madžarski jezik s književnostjo (Predlog za akreditacijo, str. 7)* skupaj s kolegico red. prof. dr. Kollath (ki izvaja 19 ur tedensko) izvedeta 37 obveznih in izbirnih vsebin. Zavod sicer poudarja, da je neposredna pedagoška obveznost visokošolskih učiteljev in sodelavcev na FF UL določena z *Merili za vrednotenje dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev FF UM*, kar je sicer res. Vendar pa skupina evaluatorjev opozarja, da *Merila* ne smejo biti v neskladju z *Zakonom o visokem šolstvu*, ki jasno določa, koliko kontaktnih ur lahko izvaja določeni učitelj v času organiziranega študijskega procesa v visokošolskem izobraževanju, ki se izvaja kot javna služba.

Prednosti: Učitelji so izražali pripadnost ustanovi in programu in veliko zavzetost, kljub dodatnim neplačanim obremenitvam.

n.a.k.v.i.s

Možnosti učiteljskega šolstva
za izboljšanje kakovosti izobrazbe

s.q.a.a

European Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost

OPERATIVNO PROGRAMSKO POMOŠKA IZBRAN
Program za izboljšanje

Priložnosti za izboljšanje: Poskrbeti je treba za zagotavljanje okolja, v katerem bo omogočeno napredovanje sodelavcev na programu, in tako poskrbeti za kvalitetno kadrovsko strukturo.

Nujno bi bilo razbremeniti učitelje, ki sedaj izvajajo večje število kontaktnih ur na programu. Prevelika (v nekaterih primerih celo ekcesna) obremenitev posameznih učiteljev prav gotovo vpliva na kvaliteto pouka in posledično na uspešnost pridobivanja kompetenc na programu.

Morebitne neskladnosti: Na podlagi dokumentacije in obiska neskladnosti nismo zaznali.

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visoki šolstvu

s.q.a.a

European Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPRAVA DELNO FINANCIRANA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

5. ŠTUDENTI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Oddelek za prevodoslovje vključuje študente v različne projekte. Večina teh se izvaja pod mentorstvom doc. dr. Vlaste Kučiš. Študenti so pod mentorstvom doc. dr. Alenke Valh Lopert kot prostovoljci vključeni v dejavnosti v okviru Festivala Borštnikovo srečanje.

Na zavodu je urejeno priznavanje znanj pridobljenih na drugih zavodih, prav tako se študentom nudijo storitve, povezane z vpisom in študijem.

Tutorski sistem na fakulteti dobro deluje in predstavlja bistven člen med študenti in visokošolskimi učitelji. Tutorji se pojavljajo v vlogi informatorjev posameznega oddelka. Poznavanje tutorskega dela in tutorjev med študenti je dobro.

Študenti sprotno opozarjajo na probleme in pomankljivosti, ki jih opažajo v času študija. Program se je že večkrat v zadnjih letih spremenil. Pri spremembah se upoštevajo tudi predlogi in pobude študentov. Formalno pa študenti sodelujejo pri vrednotenju in posodabljanju izvajanja študijskega programa preko anket, ki se izvajajo na ravni UM.

Zavod aktivnosti v povezavi s poklicnim svetovanjem izvaja v sklopu Kariernega centra FF UM.

Študentje so ustrezno organizirani in sodelujejo v organih upravljanja na predlagateljici.

Visokošolski informacijski sistem omogoča študentom vpogled v analizo podatkov o učnih izidih študentov. Rezultati anket so javno dostopni.

Na nivoju zavoda obstaja alumni klub, a ta ne deluje aktivno. Iz razgovorov je bilo razbrati, da se zavod zaveda problema neaktivnosti kluba, zato so že pričeli z aktivnostmi, ki bodo spremenile obstoječe stanje.

- **Analiza ugotovitev**

Predlagateljica ima ustrezno organizirano svetovalno službo za študente. Evalvatorji ugotavljamo, da je na predlagateljici zaposlenih tudi dovolj strokovnih delavcev v referatu za študentske in študijske zadeve.

Iz dokumentacije in pogovorov je bilo razvidno, da se relativno malo študentov odloča za mednarodno izmenjavo, čeprav ima zavod podpisanih dovolj pogodb z ustreznimi inštitucijami v tujini. Študenti pojasnjujejo, da nimajo želje hoditi na izmenjave na tuje visokošolske zavode (poudarjajo, da gre to za zavode iz Španije in Turčije), kjer ocenjujejo, da je znanje na nižjem nivoju, kot ga pridobijo na matični fakulteti.

Iz dokumentacije je razvidno, da so študenti vključeni v razne raziskovalne projekte, ki so povezani s kompetencami, ki jih študentje pridobivajo na programu, vendar ni popolnoma jasno, ali gre za študente prve ali druge stopnje študija.

Prednosti: Zavod ima vzpostavljen sistem izvajanja anket, in sicer tako med zaposlenimi kot med študenti. Pri vodstvu in pri študentskih funkcionarjih je izražena jasna želja po tesnem sodelovanju pri vodenju fakultete. Jasno razvidno je bilo tudi medsebojno zaupanje

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Stavenski Sveti, Akademski Agenti
na evropski ravni

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKI PROGRAM IZOBRAŽEVANJE
Evropska unija

med temi deležniki. Zavzeto delo učiteljev se odraža na veliki zadovoljnosti študentov in diplomantov. Vzorno deluje tudi sistem tutorstva.

Priložnosti za izboljšanje: Spodbuditi bi bilo potrebno mednarodno izmenjavo študentov, in sicer s poudarjanjem drugih pozitivnih vidikov izmenjave (spoznavanje drugega šolskega sistema, navezovanje mednarodnih stikov, prednost pri zaposlovanju ob izkazani dejavnosti v tujini itd.), ne samo s poudarjanjem pomembnosti stika z nemškogovorečo kulturo in jezikom.

Iz razgovorov s študenti je bilo razbrati, da alumni klub ni v resnici zaživel: predlagamo, da se klubi organizirajo na nivoju programa in ne nivoju zavoda.

Morebitne neskladnosti: Na podlagi dokumentacije in obiska neskladnosti nismo zaznali.

n.a.k.v.i.s

Nacionalni center Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenski Center za Analizo in Pomoč
pri študijski situaciji

Naložba v vašo prihodnost

Operativni programi razvoja ljudskih virov
in inovacij, Evropska unija

6. MATERIALNE RAZMERE

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Prostori in oprema so načeloma ustrezni za izvajanje predlaganega programa (pomanjkljivost je omenjena spodaj). Iz dokumentacije je razvidno, da so prostori prilagojeni potrebam študentov s posebnimi potrebami. Prav tako je iz dokumentacije razvidno, da se predlagateljica financira pretežno iz proračunskih sredstev MIZŠ.

Na fakulteti je na razpolago brezžično internetno obsežje, ob obisku je bilo ugotovljeno, da je v računalniških učilnicah število računalnikov manjše od števila študentov. Zavod v svojem odzivu na poročilo z obiska evalvatorjev zagotavlja, da je povečal število delovnih mest v fonolaboratoriju iz 16 na 32. Vseeno pa ostaja v multimedijški učilnici zgolj 17 delovnih mest.

Obisk prostorov in dokumentacija kažeta, da ima zavod knjižnico in ustrezen dostop do študijskega gradiva.

- **Analiza ugotovitev**

Univerzitetni študijski program *Prevodoslovne študije – nemščina* ima v programu predmet »Uvod v simultano in konsekutivno tolmačenje – nemščina«, za kar potrebuje delujoče kabine za tolmačenje, in predmete »Prevajalska orodja«, »Lektorat iz prevajanja 1 – nemščina«, »Lektorat iz prevajanja 2 – nemščina« in »Lektorat iz prevajanja 3 – nemščina«, za katere je potrebna delujoča računalniška učilnica. Ob pregledu prostorov je skupina evalvatorjev ugotovila, da ima zavod eno računalniško učilnico (14 delujočih računalnikov) in en fonolaboratorij (16 delujočih računalnikov, po obisku so zagotovili 32 delovnih mest). Iz dokumentacije je tudi razvidno, da je zavod v okviru varčevalnih ukrepov zvišal minimalno število študentov v posamezni skupini na 20 študentov. To pomeni, da v primeru, če so skupine polne, vsi študentje nimajo možnosti sodelovanja pri pouku pri delujočem računalniku.

Študenti so zadovoljni s fondom knjižnice, a se v veliki večini poslužujejo storitev Univerzitetne knjižnice Maribor, ki je od fakultete oddaljena približno 20 minut peš. Opozarjajo na problem hitrega zaprtja knjižnice na fakulteti predvsem v času izpitnih obdobj, saj veliko izpitov poteka tudi v poznih popoldanskih urah, študenti pa časa pred izpitom zaradi zaprtja knjižnice ne morejo preživeti v prostorih, kjer bi lahko ponavljali in se pripravljali za izpit. Zavodu svetujemo, da v sklopu dela knjižnice zagotovi tako imenovani učni kotichek tudi izven uradnega delovnega časa knjižnice v času izpitnih obdobj.

Prednosti: Zavod se že več let intenzivno posveča racionalizaciji poslovanja, ki je posledica finančne krize in zmanjševanja proračunskih sredstev, namenjenih visokošolskemu izobraževanju. Po zagotovilih vodstva sedaj zavod nima več perečih finančnih težav, tako da bo lahko v kratkem preklical nekatere ukrepe, ki so bili uvedeni kot racionalizacijski ukrepi in ki so vplivali tudi na kvaliteto izvajanja pouka.

Priložnosti za izboljšanje: Program bi moral zagotoviti dovolj računalnikov za vse študente v skupini pri predmetih, ki zahtevajo delo na računalnikov.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v zračnem prometu

s·q·a·a

Service Quality Assurance Agency
for airports

Naložba v vašo prihodnost

Operativno delno finančna evropska pomoč
Evropski sklad za regionalni razvoj

Morebitne neskladnosti: Na podlagi dokumentacije in obiska neskladnosti nismo zaznali, razen dejstva, da program predvideva usposabljanje v kabinah za tolmačenje, čeprav trenutno nima kabin, ki bi delovale.

7. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Predlagateljica upošteva slovenske in evropske regulative s področja zagotavljanja kakovosti, ima tudi več pravilnikov, ki urejajo to področje. Zavod izvaja periodične samoevalvacije, samoevalvacijska poročila so objavljena na spletni strani. V letnih poročilih tudi vedno razpravljajo o kakovosti in ugotavljajo, v kolikšni meri so uresničili načrtovano. Zavod ima komisijo za kakovost, ki se zaveda pomembnosti preverjanja kakovosti in svoje delo opravljajo zavzeto. V presojo kakovosti so vključeni tako zaposleni kot študenti prek Študentskega sveta fakultete.

- **Analiza ugotovitev**

V pogovorih so zaposleni zagotovili, da imajo možnost posredovati svoje predloge in mnenja za izboljšanje kakovosti, in sicer predvsem komisiji za kakovost.

Prednosti: Predlagateljica ima izoblikovane pravilnike za izvajanje anket med zaposlenimi in študenti. Redno tudi analizira podatke, ki jih pridobi o zaposljivosti diplomantov. Samoevalvacijska poročila so izčrpna in kakovostna.

Priložnosti za izboljšanje: Čeprav evalvacija uspešno deluje na nivoju zavoda, bi bilo dobro, če bi v poročilih izpostavili podatke za posamezne programe in ne zgolj za celotni zavod.

Morebitne neskladnosti: Na podlagi dokumentacije in obiska neskladnosti nismo zaznali.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost visokega šolstva

s·q·a·a

European Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost

OPRTIČNA DEJNO FINANCIRANA EVROPSKA INIŠJA
INŠTITUCIJA

POVZETEK

Prednosti programa so predvsem osebna angažiranost učiteljev na programu in intenzivno posvečanje učiteljskega kadra posameznemu študentu. Sodelovanje med študenti in učitelji je odlično. Posebej pohvalno je, da se članica intenzivno posveča različnim načinom zagotavljanja kakovosti, in sicer tudi prek sprejemanja pravilnikov o izvajanju anket med zaposlenimi in študenti. Zavod ima jasno oblikovano poslanstvo in vizijo ter deluje transparentno. Poudariti je tudi treba, da so samoevalvacijska poročila zavoda izčrpna in kakovostna.

Vseeno pa obstajajo še **priložnosti za izboljšanje**: Predlagamo, da zavod ohrani prvotno poimenovanje programa oz. da razmisli o preimenovanju, ki bo bolj ustrezalo dejanskim kompetencam, ki jih pridobijo študentje na programu. Glede na transparentnost podatkov bi bilo dobro vzpostaviti sistem sledenja diplomantov in analize zaposlitvenih možnosti diplomantov po posameznih programih in ne zgolj za celotno fakulteto oz. univerzo. Priporočljivo bi bilo tudi, če bi poskrbeli za delovanje kluba alumnov, in sicer po posameznih programih in ne zgolj za celotno fakulteto.

Pri navajanju zaposlitvenih možnosti in podatkov, pridobljenih z Zavoda RS za zaposlovanje, bi moral zavod navajati le podatke za diplomante na programih, ki jih izvajajo.

Zagotoviti je potrebno pridobivanje predmetno-specifičnih kompetenc pri vseh predmetih, tudi pri predmetu »Uvod v simultano in konsekutivno tolmačenje – nemščina«.

Spodbuditi bi bilo potrebno mednarodno izmenjavo študentov.

Dobro bi bilo, da se v sklopu dela knjižnice zagotovi učni kotichek tudi izven uradnega delovnega časa knjižnice v času izpitnih obdobj.

Kadrovska okrepitev Oddelka za prevodoslovje bi bila v luči število programov, ki jih Oddelke izvaja, nujna. Dobro bi bilo, če bi zavod zopet zmanjšal število študentov v posameznih skupinah v skladu z normativi, ki so bili v veljavi v preteklosti.

Ustrezno bi bilo potrebno opremiti vse računalniške učilnice in zagotoviti dovolj računalnikov za vse študente v skupini pri predmetih, ki zahtevajo delo na računalnikov.

Poskrbeti je treba za zagotavljanje okolja, v katerem bo omogočeno napredovanje sodelavcev na programu, in tako poskrbeti za kvalitetno kadrovsko strukturo. Nujno bi bilo tudi razbremeniti učitelje, ki sedaj izvajajo večje število kontaktnih ur na programu. Prevelika pedagoška obremenitev posameznih učiteljev prav gotovo vpliva na kvaliteto pouka in posledično na uspešnost pridobivanja kompetenc na programu.

Obstajajo pa tudi določene **neskladnosti**: dokumentacijo v točkah C.2.14-18 je treba uskladiti z materiali, ki so sestavljali izvorno dokumentacijo za akreditacijo programa. Skrajšava strokovnega naslova ni v skladu z ustaljeno prakso krajšanja. Izvedba posameznih predmetov mora biti v skladu z akreditiranim programom, ne glede na število študentov, ki izberejo posamezni predmet. Zagotoviti je potrebno izbirnost za dodatnih 6 KT, saj trenutno program ne ponuja izbirnosti, ki jo določa 6. člen *Meril za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS*. Zagotoviti je potrebno usposabljanje v kabinah za tolmačenje ali pa popraviti učni načrt tako, da bo ustrezal kompetencam, ki jih študenti pridobijo pri tem predmetu.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

European Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost

OPRTNA JEDILNO FINANCIRANJE EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

SUMMARY

Prednosti in priložnosti za izboljšanje

Prednosti	Priložnosti za izboljšanje
<ul style="list-style-type: none"> - Osebna angažiranost učiteljev na programu in intenzivno posvečanje učiteljskega kadra posameznemu študentu. - Sodelovanje med študenti in učitelji je odlično. - Zavod se intenzivno posveča različnim načinom zagotavljanja kakovosti, in sicer tudi prek sprejemanja pravilnikov o izvajanju anket med zaposlenimi in študenti. - Zavod ima jasno oblikovano poslanstvo in vizijo ter deluje transparentno. - samoevalvacijska poročila zavoda izčrpna in kakovostna (razen v točki analiza vpisa). 	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumentacijo v točkah C.2.14-18 je treba uskladiti z materiali, ki so sestavljali izvorno dokumentacijo za akreditacijo programa. - Skrajšava strokovnega naslova ni v skladu z ustaljeno prakso krajšanja. - Izvedba posameznih predmetov mora biti v skladu z akreditiranim programom, ne glede na število študentov, ki izberejo posamezni predmet. - Zagotoviti je potrebno izbirnost za dodatnih 6 KT, saj trenutno program ne ponuja izbirnosti, ki jo določa 6. člen <i>Meril za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS</i>. - Zagotoviti je potrebno usposabljanje v kabinah za tolmačenje ali pa popraviti učni načrt tako, da bo ustrezal kompetencam, ki jih študenti pridobijo pri tem predmetu. - Predlagamo, da zavod ohrani prvotno poimenovanje programa oz. da razmisli o preimenovanju, ki bo bolj ustrezalo dejanskim kompetencam, ki jih pridobijo študentje na programu. - Dobro bi bilo vzpostaviti sistem sledenja diplomantov in analize zaposlitvenih možnosti diplomantov po posameznih programih in ne zgolj za celotno fakulteto oz. univerzo. - Priporočljivo bi bilo tudi, če bi poskrbeli za delovanje kluba alumnov, in sicer po posameznih programih in ne zgolj za celotno fakulteto. - Zagotoviti je potrebno pridobivanje predmetno-specifičnih kompetenc pri vseh predmetih, tudi pri predmetu »Uvod v simultano in konsekutivno tolmačenje – nemščina«. Ustrezno bi bilo potrebno opremiti računalniške učilnice in zagotoviti dovolj računalnikov za vse študente v skupini pri predmetih, ki zahtevajo delo na računalnikov. - V sklopu dela knjižnice bi bilo dobro zagotoviti učni kotichek, ki bi bil odprt za študente tudi izven uradnega

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za izobraževanje v visokem šolstvu

s.q.a.a

Science Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost

OPRAČILO DELNO FINANCIRANJA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

	<p>delovnega časa knjižnice v času izpitnih obdobij.</p> <ul style="list-style-type: none">- Poskrbeti je treba za zagotavljanje okolja, v katerem bo omogočeno napredovanje sodelavcev na programu, in tako poskrbeti za kvalitetno kadrovsko strukturo. Nujno bi bilo tudi razbremeniti učitelje, ki sedaj izvajajo večje število kontaktnih ur na programu.
--	--

Zahvale

Skupina evalvatorjev se najlepše zahvaljuje vsem deležnikom, ki so se udeležili pogovora na FF UM 12. in 13. marca. Njihovi odgovori so bili v veliko pomoč pri izoblikovanju tega poročila.